

Förslag till direktiv om återförsäkring

Finansdepartementet

2004-06-28

Dokumentbeteckning

KOM (2004) 273 slutlig

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om återförsäkring och om ändring av rådets direktiv 73/239/EEG och 92/49/EEG samt direktiv 98/78/EG och 2002/83/EG

Sammanfattning

Direktivförslaget reglerar tillsynen över återförsäkringsverksamhet. Återförsäkringsverksamhet består i att överta risker som överlåts av ett försäkringsföretag, ett annat återförsäkringsföretag eller ett tjänstepensionsinstitut. Direktivförslaget bygger på ömsesidigt erkännande av tillsynen i det land där återförsäkringsföretaget är auktoriserat. Auktorisation skall ge återförsäkringsföretaget rätt att bedriva verksamhet inom hela gemenskapen med stöd antingen av etableringsfriheten eller av friheten att tillhandahålla tjänster. Direktivförslaget har arbetats fram av kommissionen i ett så kallat påskyndat förfarande och bygger i stor utsträckning på nuvarande regler om tillsyn över direktförsäkringsföretag.

Återförsäkringsverksamhet är för närvarande inte reglerat på gemenskapsrättslig nivå. I svensk rätt regleras såväl direktförsäkringsverksamhet som återförsäkringsverksamhet i Försäkringsrörelselagen (FRL, 1982:713).

Sverige är positivt inställt till direktivförslaget. Vi anser att det är av värde att det införs regler på gemenskapsnivå och att dessa i huvudsak grundar sig på de regler som gäller för direktförsäkring.

1.1 Innehåll

För närvarande finns det inga harmoniserade bestämmelser om tillsyn över återförsäkringsverksamhet inom gemenskapen. Bristen på gemenskapsrättsliga regler inom detta område har lett till betydande skillnader i nivån på tillsynen över återförsäkringsföretag inom EU. Avsaknaden av ömsesidigt erkännande mellan tillsynsmyndigheterna i EU innebär i vissa fall att återförsäkringsföretag omfattas av olika tillsynsregler i flera medlemsstater.

Skillnaderna mellan de nationella reglerna kan också utgöra ett handelshinder eftersom det i vissa EU-länder ställs krav på att återförsäkraren måste ställa tillgångar som säkerhet för avsättningar för oreglerade försäkringsfall.

Ett ytterligare skäl som har framhållits som stöd för behovet av harmoniserade regler är möjligheten för EU att ingå handelsavtal med tredje land om ömsesidigt erkännande.

Direktivförslaget vilar på följande tre grundprinciper. För det första bör systemet skapa en sund och säker ordning i försäkringstagarnas intresse. För det andra bör systemet bygga på ömsesidigt erkännande av tillsynen i den medlemsstat där återförsäkringsföretaget är auktoriserat. För det tredje bör införandet av ett harmoniserat system för återförsäkringstillsyn leda till att de nationella regler som ställer krav på att återförsäkraren måste ställa säkerhet för avsättningar för oreglerade försäkringsfall avskaffas.

Direktivförslaget bygger i huvudsak på de befintliga reglerna för tillsyn över direktförsäkringsverksamhet. En central fråga i förslaget är vilket solvenskrav som bör gälla för återförsäkringsverksamhet. Det föreslås härvid att solvenskraven för livåterförsäkring är de samma som för direktlivförsäkring. När det gäller skadeåterförsäkring är utgångspunkten att likartade regler bör gälla som för direktskadeförsäkring. För skadeåterförsäkring finns dock enligt förslaget en möjlighet att öka solvenskravet genom beslut enligt kommittéförfarande. Kommissionen anser att denna möjlighet att kräva ”riskbaserat tilläggs kapital” (”class enhancement”) för återförsäkringsklasser eller kategorier av återförsäkringsavtal med upp till femtio procent är av central betydelse för det föreslagna direktivet.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa 2003/04:FPM120

I svensk rätt regleras såväl direktförsäkringsverksamhet som återförsäkringsverksamhet i Försäkringsrörelselagen (FRL, 1982:713). Mycket få särbestämmelser finns beträffande återförsäkring. Detta innebär att svensk rätt redan idag i huvudsak uppfyller de krav som föreslås.

1.3 Budgetära konsekvenser

Återförsäkringsverksamhet står redan idag under tillsyn av Finansinspektionen. De budgetära konsekvenserna av direktivförslaget är därför klart begränsade och skall hanteras inom befintliga ramar.

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Sveriges inställning till direktivet är positivt. Vi anser att det är av värde att det införs regler på gemenskapsnivå och att dessa regler i huvudsak grundar sig på de regler som gäller för direktförsäkringsföretag.

Under arbetet med att ta fram ett direktivförslag har framförallt frågor om solvensmarginal och garantifond diskuterats.

Såvitt avser solvensmarginalen för skadeåterförsäkringsverksamhet har följande tre olika alternativ framförts. För det första att samma krav bör gälla som vid direktförsäkring. För det andra att kraven för skadeåterförsäkringsverksamhet bör höjas med femtio procent i förhållande till direktskedeförsäkring. För det tredje att genom s.k. kommittologiförfarande besluta om att höja kraven med upp till femtio procent för viss återförsäkringsverksamhet eller för vissa typer av återförsäkringskontrakt. Kommissionen har nu föreslagit det tredje alternativet. Sverige stödjer det förslaget.

Såvitt avser solvensmarginalen för livåterförsäkringsverksamhet har följande två alternativ framförts. För det första att samma krav bör gälla som för skadeåterförsäkringsverksamhet. För det andra att samma krav bör gälla som för direktlivförsäkring. Kommissionen har nu föreslagit det andra alternativet. Sverige stödjer preliminärt förslaget.

Såvitt avser kravet på garantifond har kommissionen föreslagit att den skall uppgå till minst tre miljoner euro med den undantaget att varje medlemsstat får föreskriva att garantifonden för återförsäkringcaptives skall uppgå till minst en miljon euro. Sverige anser i första hand, med hänsyn till konkurrensneutralitet, att samma krav bör gälla för dessa bolag.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

2003/04:FPM120

Den allmänna inställningen hos övriga medlemsländer är positiv. Meningarna är dock delade angående vilket solvenskrav som skall gälla för återförsäkringsverksamhet.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Parlamentet har ännu inte antagit någon ståndpunkt i anledning av förslaget.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Sveriges Försäkringsförbund har inledningsvis uttalat att branschen är positiv till att hemlandsprincipen skall gälla även för återförsäkringsföretag men negativ till att solvenskraven för återförsäkringsföretagen ändras.

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Det irländska ordförandeskapet inledde arbetet i rådsarbetsgruppen den 7 juni. Kommissionen svarade då på frågor från medlemsstaterna. Under det andra mötet, som hölls den 2 juli inleddes den artikelspecifika diskussion med en genomgång av i första hand garantifondskraven för captivebolag samt solvensreglerna. Nästa rådsarbetsgruppsmöte kommer att äga rum i mitten av september.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Rättslig grund: Artiklarna 47 (2) och 55 i Romfördraget.

Beslutsförfarande: Artikel 251 i Romfördraget.

Enligt artikel 47 (2) första och tredje meningarna jämförd med artikel 55 skall rådet enligt förfarande i artikel 251 utfärda direktiv om samordning av medlemsstaternas bestämmelser i lagar och andra författningar om tillhandahållande av tjänster. Förfarandet innebär att Europaparlamentet har medbeslutanderätt. Rådet skall i dessa fall besluta om kvalificerad majoritet.

3.3 Fackuttryck/termer

Återförsäkring: Återförsäkring innebär att ett försäkringsbolag hos andra försäkringsbolag i sin tur försäkrar ett större eller mindre del av sitt ansvar på grund av ingångna försäkringsavtal. Det finns inte något avtalsförhållande mellan den ursprunglige försäkringstagaren och hans eller hennes försäkringsgivares återförsäkrare.

Captivebolag: Med ett captivebolag avses i försäkringssammanhang ett sådant dotterbolag inom en koncern som har bildats för att försäkra risker inom koncernen. Captivebolagen är av två slag, direktförsäkringscaptives, där försäkringen tecknas direkt i captivebolaget, och återförsäkringscaptives, där de olika koncernbolagen tecknar försäkring hos en konventionell försäkringsgivare som i sin tur återförsäkrar dessa risker i koncernens captivebolag.

Kommittologi: Enligt fördraget kan rådet och parlamentet delegera genomförandebefogenheter till kommissionen, vilket utgör grunden för det s.k. kommittologisystemet. De delegerade befogenheterna utövas av särskilda kommittéer och genomförandeåtgärder kan antas genom flera olika tillvägagångssätt; det centrala är att lagstiftningsprocessen skall vara flexibel.